

Varik

Drie dorpen en één Waal

Vanaf de opvallende 'dikke' toren van Varik loop je meteen -als het waterpeil het tenminste toelaat- een stuk pal langs de Waal. Daarna loop je van de rivier af om in het dorpje Ophemert het gelijknamige kasteel te bekijken. Dan loop je langs dijken terug naar Varik. Tussen boomgaarden, akkers en weilanden door bereik je een verrassend stukje bos. Daarachter steek je de rivierdijk weer over. Er volgt een mooi lang stuk door de Heesselsche uiterwaarden - waar overigens tot in 2019 wordt gewerkt aan de herinrichting.

Bij Heesselt kom je weer op de dijk. Grotendeels langs die dijk loop je terug naar de dikke toren, maar vanaf zorglandgoed Bloemfontein ga je ook een heel stuk fraai binnendijks over onverharde paden.

Routebeschrijving

1. Bij de dikke toren van Varik ga je schuin de dijk af richting rivier en bij kp. H54 nog wat verder richting de Waal. Bij de dikke boom op een verhoginkje aan het water ga je prikkeldraad over en je volgt het keienpad pal langs het water aan je rechterhand (als dit niet kan door hoogwater, neem dan het alternatief: terug naar de dijk en RA, het dorp uit; je passeert een molen aan je linkerhand. Verderop vlak voor de Achterstraat, een zijweg naar links, RA omlaag en langs een hek. Grasdijk met knotwilgen volgen. Na 1 km ben je dan weer op de hoofdroute, verder vanaf punt 2). Je klimt over stenen omhoog en stapt daarna met hulp van een steen over prikkeldraad. Daarachter RA naar de Waal en deze volgen. Na 400 loop je via een brug over een nevengeul. Bijna 1 km verderop, voor een plaats waar vee kan worden samengedreven, LA langs een poeltje. Aan je rechterhand heb je een hek.
2. RA over of langs dat hek (maar vanaf hoogwatervariant loop je hier RD), witrode markering. Ga daarna iets naar rechts en volg het pad dicht langs de Waal. Na 200 m, nadat je een groene perceelscheiding bent gepasseerd, ga je schuin LA over een graspad dat van de Waal af gaat (witrode markering). Na 300 m kruis je via een dam een dichtgegroeide sloot, graspad blijven volgen. Je passeert een ijzeren hek, daarna halfverhard pad volgen tot voordat de helling naar de dijk begint.
3. Voor de helling naar de dijk scherp RA. Je loopt over een graspad met water aan je rechterhand. Ga na 300 m over of langs een hek, pad vervolgen. Na nog eens 300 m ga je LA door je tussen 2 paaltjes door te wurmen. Daarachter ga je langs een ijzeren hek met klaphekje en de dijk op. Op de dijk RA en meteen, voor einde bebouwde kom Ophemert LA. Beneden aan het einde RA, Goossen Jansenstraat. Aan het einde LA en meteen RA over een bruggetje. Je volgt een onverhard pad langs kasteel Ophemert aan je linkerhand. Neem het eerste toegestane pad LA via een bruggetje. Je volgt een paadje met rechts een boomgaard en links een haag.

4. Aan het einde op een weg LA door het paadje tussen bomen links van de weg en meteen bij kp. H15 tegenover de kasteelingang RA over een onverharde laan. Over bruggetje en door hekjes, dan voor het water RA en meteen LA een straat in (Cortbeemt). Op kruising RD, Margriet van Lijndenlaan. Ga aan het einde LA, Kapelstraat. Doorlopen de dijk op.
5. Bovenop de dijk RA, fietspad op dijk volgen of onderlangs lopen. Na het einde van het fietspad blijf je de dijk volgen, maar dan op een graspad links op een plat stuk op de dijkhelling. Je loopt nog ongeveer 1,3 km op de flank van de dijk. Daarbij passeer je de bushalte Kloppenhof. Bij de volgende halte 'Achterstraat' ga je RA de dijk op en loop je de zijstraat Achterstraat in. Je volgt verderop een bocht naar links en loopt 500 m verder Varik binnen. Daar op een driesprong RD, Keizerstraat. Aan het einde LA, Walgtsestraat, meteen daarna met de weg mee naar rechts. Je loopt het dorp weer uit tot een wegwijzer.
6. Daar sla je RA, Bommelsestraat. Op driesprong RD een 'doodlopende' weg in, nog steeds Bommelsestraat. 900 m verder eindigt het asfalt en loop je RD over een graspad. Iets verderop ga je over een dam, meteen daarna RA, de sloot aan je rechterhand. Na 50 m loop je RD door de bosrand, iets verderop LA over een graspad. Je gaat over een smal bruggetje, daarna LA, een smal paadje langs de sloot aan je linkerhand. Neem het eerste bospad RA. Aan het einde LA, een graspad. Aan het einde RA, aan je linkerhand is een sloot. Na 100 m ga je over of langs een hek, daarachter volg je een asfaltpad naar links de dijk op. Op de dijk RA. Op de driesprong met de Esterweg RD, daarna kom je bij kp. H69.
7. Bij H69 LA de dijk af. Het pad volgen, dat iets verderop naar links buigt. Je passeert een bordje 'Heesseltsche Uiterwaarden'. Bij bordje 'wandelpad' RA over gras in de richting van het volgende bordje 'wandelpad'. Daar LA, dam over en mee naar rechts over gras met aan je linkerhand een hek. Dit hek volgen tot je uitkomt bij een ander hek van ijzerdraad. Hier LA, tussen draadhekken door richting dijk. Op kruising bij dijkje LA, ook weer tussen draadhekken. Dit pad een kleine 2 km volgen. Je passeert een metalen hek en de weg gaat over in een verharde weg. Je passeert nog een opstapje en loopt daarna onder hoogspanningsdraden door, waarbij het weggetje een slinger maakt (na die slinger is rechts een theetuin). Bij het beeld van een koe bereik je de dijk. Daar bij kp. H36 RA de dijk op en deze volgen langs het dorp Heesselt (je kunt ook tot tekstblok 8 1,7 km langs de voet van de dijk lopen!). Op de driesprong bij de Gemeneweg en kp. H85 RD, de dijk nog ruim 1 km blijven volgen.
8. Bij kp. H73 LA, asfalt omlaag. Nog voor het einde van het asfalt RA langs een bordje 'Zorglandgoed Bloemfontein' en op splitsing het rechter graspad nemen. Neem aan het einde bij een houten molentje het grindpad dat links langs het molentje loopt. Ga bij kp. H35 schuin RA, langs picknicktafels en daarna schuin LA, een graspad. Ga aan het einde bij kp. H51 RA in de richting van de kerktoren verderop, een graspad. Iets verderop ga je over een bruggetje. Daarna RA, de onverharde dijk op en LA, dijk volgen. Na ongeveer 1 km kom je bij kp. H52 weer uit op de verharde dijk. RD en de dijk of de voet van de dijk volgen tot de dikke toren van Varik.

Praktische informatie

Lengte van de wandeling

18 km

Inkorten

15 km als je routeverkorting volgt tussen 3 en 5 (zie cursieve tekst onder 3).

Startpunt

Bij de dikke toren van Varik op driesprong Waalbandijk/ Kerkstraat bij veer

Parkeren

Parkeerplaats bij veer naar Heerewaarden, nabij Waalbandijk 14a, 4064 CB Varik

OV

Bushalte Kerkstraat 3 in Varik van Arrivalijn 248 uit Tiel en Zaltbommel (in het weekend en na 18.00 uur een belbus: 0900-1961). Naar de route: loop naar de dijk bij de 'dikke' toren. Daarachter is parkeerplaats bij veer.

Horeca

Het Veerhuis, Waalbandijk 8, 4064 CB Varik, www.veerhuis.nl

Het Dijkhuis, Waalbandijk 33, 4061 AL Ophemert, www.hetdijkhuis.eu

Theetuin River Lounge, Steenfabriek 3, 4063 CE Heesslt, www.riverlounge.nl.

Honden

Aangelijnd toegestaan

Achtergrondinformatie

a Varik

De in de 13e eeuw gebouwde 'dikke' toren is zonder meer het meest beeldbepalende gebouw van Varik. De dikke vorm wordt veroorzaakt door de bijzondere verhoudingen: de onderkant, met 1,80 meter dikke muren, was eigenlijk bedoeld om een veel hogere toren te dragen. Door latere ophogingen van de begraafplaats verdween een stukje van de toren ondergronds. Hierdoor, en door het kleine, in 1911 vervangen schip van de kerk is de toren voor het oog nog dikker geworden. De kerk lag aanvankelijk middenin het dorp, maar doordat de loop van de Waal en zijn dijk zijn veranderd, ligt de kerk nu tegen de dijk.

Het Veerhuis tegenover de toren is een leuk horecapunt, maar ook een plek waar ideeën worden uitgebreed om de maatschappij en economie te veranderen. Dit laatste is in de geest van kunstenaar en filosoof Pieter Kooistra, die het pand kocht toen het niet meer diende als wachtlokaal voor de pont. Hij woonde en werkte er van 1972 tot 1998 en was onder andere de bedenker van de kunstuitleen.

b Kasteel Ophemert

De oudste schriftelijke vermelding van dit kasteel was in 1403. Het kreeg zijn huidige uiterlijk in de 17e eeuw nadat het ernstig was beschadigd bij een Franse aanval. Er werd daarna besloten om het pand niet alleen te herstellen, maar ook aan te passen aan de mode en eisen van die tijd.

Helaas mag je niet zomaar het kasteel of de kasteeltuin betreden, tenzij je er een keer gaat vergaderen of het afhuurt om bijvoorbeeld een bruiloft te vieren. Je kunt er ook overnachten (het is een B&B) en er zijn regelmatig concerten van onder andere het Gelders Orkest.

c Heesseltsche uiterwaarden

Van 2017 tot voorjaar 2019 wordt/ is een deel van de Heesseltsche uiterwaarden heringericht op de manier die de afgelopen decennia veel is toegepast in het riviereengebied. Het geven van extra ruimte aan de rivier en het maken van nieuwe natuur gaan daarbij hand in hand. Twee oude zandafgravingen worden/ zijn opgenomen in een grote nieuwe nevengeul van de rivier. Daarnaast worden/ zijn twee kleinere nieuwe nevengeulen gegraven en worden/ zijn de uiterwaarden op sommige plaatsen afgegraven. Bij extreem grote aanvoer door de Waal moet dat alles bij elkaar ruim vijf centimeter waterpeil schelen, dus zorgen voor een grotere veiligheid.

d Roodbonte koe bij Heesselt

Op de plaats waar je bij Heesselt van de uiterwaarden weer de dijk op klimt staat een groot beeld op poten van een roodbonte koe. De kunststichting Neerijnen plaatste in 2003 op dezelfde plaats een voorganger, gemaakt van gips en glasvezel. Het beeld was bedoeld als ludiek verzet tegen de plannen van Rijkswaterstaat om de uiterwaarden ingrijpend te veranderen. Men wilde liever dat de uiterwaarden agrarisch zouden blijven, met koeien dus. Rijkswaterstaat heeft daarop de plannen aangepast.

De bevolking was gehecht geraakt aan het protestbeeld en probeerde geld bijeen te schrapen voor een bronzen koe. Dat is niet gelukt, maar wel is het gelukt om in 2011 een nieuwe kunststoffen koe te plaatsen.

e Zorglandgoed Bloemfontein

De route loopt over dit terrein, waar huisvesting en kleinschalige persoonlijke zorg wordt geboden aan 24 verstandelijk gehandicapten. Mooi is ook, dat de paden die op dit nieuwe landgoed zijn aangelegd, vrij toegankelijk zijn voor buurtbewoners en recreanten en dat de nieuwe paden god aansluiten op bestaande onverharde paden.

Route en tekst van deze route zijn gemaakt door Ad Snelderwaard, zie voor meer info www.adsnelderwaard.com. Deze wandeling is als pdf-bestand met topografische kaart, gps-track en beelden te vinden op Wandelzoekpagina:

www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/varik/17188/ . Ik ben benieuwd naar je reactie op deze wandeling; opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op www.wandelzoekpagina.nl of op adsnelderwaard@xs4all.nl.

In de wandelgids 'Wandelen door oneindig laagland' staan 15 wandelingen van wandelauteurs Rob Wolfs en Ad Snelderwaard door Nêerland's rivierenland. De wandelgids is te zien en te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl .

	4 Neem een abonnement! Meer dan 1500 wandelkaarten	voor slechts € 13,50
---	---	--